

Kutsetaotleja Päästemeeskonna juht, tase 5 kutseeksami hindamisjuhend.

Kutsestandardi nimetus: Päästemeeskonna juht

EKR tase: 5

I. ÜLDSÄTTED

1. Hindamisjuhend on koostatud Päästemeeskonna juht, tase 5 kutsealale vajalike kompetentsuste olemasolu hindamiseks.
2. Hindamine viiakse läbi Sisekaitseakadeemias.
3. Hindamist teostab erinevatest hindamise osapooltest koosnev hindamiskomisjon. Hindamiskomisjonis on esindatud Päästeameti ja Sisekaitseakadeemia esindajad.
4. Hindamine viiakse läbi kolmes osas.
5. Kutseeksami esimeses osas hinnatakse kutsetaotleja kutsetegevuseks vajalike teadmiste (kirjalik test) olemasolu kompetentsi *Päästetöö tegemine* kutseeksami korras nimetatud tegevusnäitajate osas.
6. Kirjalik test koosneb kümnest (10) küsimusest iga järgneva teema kohta: *komando- ja sündmuskoha töökorraldus, tulekustutustööd, tehnilised päästetööd, keemiapäästetööd*. Kokku on testis 40 küsimust. Kirjaliku testi maksimaalne punkti summa on 40 punkti.
7. Kirjalik test on arvestatud, kui testi iga teema kohta on õige vastuste osakaal vähemalt 75% (7,5 punkti).
8. Kirjaliku testi sooritamise aeg on 90 minutit.
9. Kutseeksami teine osa koosneb kirjalike ülesannete lahendamisest (kaasusülesannete lahendamine). Kutseeksami teises osas tõendab kutsetaotleja kompetentsi *Päästetöö korraldamine* kutseeksami korras nimetatud tegevusnäitajate osas.
10. Kaasusülesannete lahendamiseks on aega 60 minutit.
11. Kutseeksami kolmas osa koosneb praktilise ülesande lahendamisest - päästesündmuse juhtimine reaalsel sündmust simuleerivas keskkonnas.
12. Praktiliste harjutuste sooritamisel tõendab kutsetaotleja kompetentsi *Päästetöö korraldamine* kutseeksami korras nimetatud tegevusnäitajate osas.
13. Praktilise ülesande päästesündmuse juhtimine reaalsel sündmust simuleerivas keskkonnas sooritamise aeg on 90 minutit.

14. Kutseeksami hindamiskriteeriumid ja meetodid:

Kutsestandardi tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetod
Kompetents: Reageerimisvalmiduse tagamine		
- viib läbi valvevahetuse üleandmise ja vastuvõtmise vastavalt kehtivale korrale; paigutab isikkoosseisu operatiivvalmiduses olevale päästetehnikale vastavalt kehtivale korrale; täidab elektroonselt päästetöö rakendusprogramme; informeerib esimesel võimalusel muudatustest operatiivvalmiduses vastavalt kehtivale korrale; kontrollib dokumentide täitmist ja täidab valmisoleku tagamiseks vajalikud dokumendid; hoiab end kursis teeninduspiirkonna ohutegurite, kõrgema riskiga objektide ja reageerimisressursiga; - korraldab ja tagab varustuse ning tehnika hooldamise päästekomando tasandil; tuvastab erakorralise hoolduse tegemise vajaduse ja teavitab sellest vastavalt kehtivale korrale; - valmistab ette ja viib läbi valvemeeskonna päevakavajärgset õppetegevust vastavalt koolitusplaanile ja teenistuslikule vajadusele; annab koolitavatele tagasisidet, sh ohutuse nõuete järgimise kohta; täidab õppetegevusega seotud dokumendid vastavalt kehtivale korrale; hindab päästjate teadmiste ja oskuste taseme vastavust nõuetele, teavitab lisaväljaõppe vajadusest.	- korraldab ning kontrollib päästetöö varustuse ja tehnika hooldamist; - täidab töökorralduslike dokumente; - valmistab ette ning viib läbi päästemeeskonna koolituse.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.
Kompetents: Päästetöö korraldamine		
tagab päästesündmusele kaasatud isikute ohutuse ja jälgib päästetöö ohutustehnikat;	rakendab sobilikud riskide maandamise meetmed, tagamaks päästesündmuse lahendamiseks kaasatud ressursi ohutuse.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.

2. analüüsib koos meeskonnaga päästesündmuse lahendamise tulemuslikkust;	- analüüsib koos meeskonnaga päästesündmuse lahendamise tulemuslikkust, lähtudes kehtivatest regulatsioonidest;	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.
Kompetents: Päästetöö tegemine		
1. hindab ja arvestab päästesündmusega seotud ohte ja riske; teavitab päästesündmusele kaasatud isikuid ohtudest ja riskidest; vajadusel annab esmased käitumisjuhised elanikkonna kaitsmiseks; hindab päästetöö tulemuslikkust ja edastab infot vastavalt juhendile;	- kirjeldab riske ja ohte vastavalt päästetöö käigus saadud infole ning rakendab sobilikke riskide maandamise meetmeid;	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.
2. juhib ja korraldab suitsusukeldumist vastavalt suitsusukeldumise juhendile ja tulekahju eripärale; hindab riske vastavalt suitsusukeldumistööde käigus saadud infole; kontrollib suitsusukeldujate valmisolekut, varustust ja tegevust; vajadusel suitsusukeldub kasutades selleks põhiauto standardvarustust; annab korralduse tuleohutuspäigaldiste sihipäraseks ja ohutuks kasutamiseks; kontrollib kustutustöö efektiivsust ja ohutust ning teeb vajadusel korrekture;	- valib suitsusukeldumise korraldamisel otsustava suuna ja taktika kogutud info põhjal, arvestades sündmuse liiki ning eripära; - arvestab suitsusukeldumisega kaasnevaid ohtusid ja riske; - rakendab suitsusukeldumise juhendit suitsusukeldumise planeerimisel; - kontrollib suitsusukeldujate valmisolekut, varustust ja tegevust; - valib suitsu ja põlemisgaaside eemaldamiseks otsustava suuna ja taktika kogutud info põhjal, arvestades sündmuse liiki ning eripära; - kasutab tuleohutuspäigaldisi sihipäraselt;	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.
Kompetents: Ennetustöö tegemine		
1. planeerib ja viib läbi ohutusalaseid nõustamisi erinevatele sihtgruppidele nii kodu- kui looduskeskkonnas; kaardistab ohutusalase olukorra; täidab nõuetekohase aruandluse vastavalt Päästametis kehtivatele juhenditele ja programmidele; annab vahetule juhile (komandopealikule) tagasisidet	- osaleb ennetustegevuses; - planeerib ja viib läbi kodukülastusi; - planeerib ja viib läbi ning osaleb ennetusalastel koolitustel; - viib läbi ohutuse teemalisi avalikke üritusi; - täidab nõuetekohase dokumentatsiooni;	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.

nõustamiste läbiviimise kohta ja teeb ettepanekuid jätkutegevuste algatamiseks; 2. korraldab ja viib läbi ennetuskoolitusi erinevatele sihtgruppidele vastavalt korraldusele, tegevuskavadele ja kokkulepetele, tuginedes Päästeameti juhenditele ja programmidele; annab vahetule juhile tagasisidet koolitustegevuse läbiviimise ja koolitusvajaduse kohta; täidab nõuetekohase aruandluse vastavalt Päästeametis kehtivatele juhenditele ja programmidele; 3. viib koostöös asutusesiseste ja väliste partneritega läbi ohutuse teemalisi avalikke üritusi; täidab nõuetekohase aruandluse vastavalt Päästeametis kehtivatele juhenditele ja programmidele; 4. juhendab meeskonna liikmeid ennetustegevuste läbiviimisel; annab nende tegevuste läbiviimise ja materjalide kohta tagasisidet meeskonnaliikmetele ja Päästeameti kolleegidele, sh üritusturunduse tegevusi koordineerivale nõunikule; 5. osaleb ennetusalastes projektides; annab partneritele sisendi ennetustegevuste arendamiseks ja planeerimiseks.		
Üldoskused		
1. järgib oma töös päästeteenistuja väärtusi ja eetikakoodeksit, märkab ohtu ja sekkub;	Tegevusnäitaja on hinnatud päästja õppekava läbimisel/päästja tase 4 kutse andmisel	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.
2. oskab hinnata ohte ja riske;	- kirjeldab riske ja ohte vastavalt päästetöö käigus saadud infole ning rakendab sobilikke riskide maandamise meetmeid;	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.

3. järgib oma töös päästetöö valdkonda reguleerivaid õigusakte;	- teab põhiõiguste liike; - selgitab põhiõigustesse sekkumise õiguspärasuse põhimõtteid; - otsib andmebaasidest kohaseid päästeala õigusakte juhtumi lahendamiseks; - kirjeldab haldusõiguse süsteemi olemust ja sisustab valdkonna olulised mõisted; - kirjeldab õigusaktides sätestatud riikliku järelevalve rakendamise korda ning üld -ja erimeetmete rakendamise põhimõtteid ning päästetöö olukorras valdusse sisenemise ja läbivaatuse õiguslikku alust;	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.
4. järgib oma töös tööohutuse reegleid ja põhimõtteid; kasutab töövahendeid sihipäraselt vastavalt tootja kasutusjuhendile; veendub pärast töövahendi kasutamist selle tehnilises korrasolekus ja vajaduse korral teostab kasutusjärgse hoolduse oma kompetentsuse piires;	- korraldab ning kontrollib päästetöö varustuse ja tehnika hooldamist; - täidab töökorralduslike dokumente; - valmistab ette ning viib läbi päästemeeskonna koolituse.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.
5. on motiveeritud õppima, huvitub iseenda ja eriala/valdkonna arengust; arendab ennast sihipäraselt; hoiab ennast treeningutega vormis;	- kutseksam on võimalik sooritada Päästeameti suunamise alusel tingimusel, et teenistujal on päästja, tase 4 kutsekvalifikatsioon. Suunamise eelduseks on teenistuja poolt välja toodud tööalane vajadus täiendada enda teadmisi ja kompetentse päästevaldkonna arengute osas seoses erialase karjääriga päästeteenistuses	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.
6. tunneb ära eluohtliku seisundi ja valib sobiva elupäästva esmaabi andmise viisi; annab kannatanu(te)le elupäästvat esmaabi ja transpordib kannatanu ohutult kasutades põhiauto standardvarustust; taaselustab vastavalt normidele;	- tegevusnäitajad on hinnatud päästja, tase 4 kutse omistamisel.	
7. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas;	- kirjeldab päästemeeskonna juhiks olemise psühholoogilisi aluseid; - loetleb päästeala töötajate psühholoogiliselt mõjutavaid pingeid;	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht

	- kirjeldab esmaseid tegevusi vaimse vormi taseme parendamiseks ja läbipõlemise vältimiseks; - nimetab juhi ja juhtimise funktsioone; - kirjeldab erinevaid juhtimisstiile ja erinevaid võimuhoobasid.	Päästemeeskonna juht, tase 5.
8. kasutab oma töös eesti keelt vastavalt seadusega kehtestatud nõuetele;	- kasutab oma töös eesti keelt B1 tasemel.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.
9. kasutab tööks vajalikke info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid (riistvara ja tarkvara, raadiosidevahendid, navigatsiooniseadmed jm) vastavalt kehtestatud korrale ja kasutusjuhenditele;	- täidab operatiivse valmisoleku programmi; - sisestab oma poolt juhitud päästesündmuse andmed ja tegevused kasutades päästeameti elektroonseid rakendusprogramme; - kasutab elektroonseid päästeameti rakendusprogramme sündmuse lahendamisel.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht Päästemeeskonna juht, tase 5.

15. Kutseeksami esimese osa hindamiskriteeriumid ja meetodid:

Kutsestandardi tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetod
Kompetents: Päästetöö tegemine		
1. hindab tule ja põlemisgaaside levikut ning valib sobiva viisi ja vahendid tulekahju leviku piiramiseks ning kustutamiseks; 2. 3. valib tehnilise päästetöö taktika vastavalt õnnetuse dünaamikale ja tagajärgedele; valib sobiva varustuse ja efektiivseima viisi ohutuks tehniliseks päästetööks; hindab riske vastavalt tehnilise päästetöö käigus saadud infole; kontrollib päästetöö efektiivsust ja vajadusel muudab taktikat; kasutab põhiauto standardvarustust vastavalt päästetöö iseloomule; 4. tuvastab lähtuvalt luure tulemusest aine omadused ja ohtlikkuse ning edastab info vastavalt juhendile, võtab	- loob katkematu veevarustuse tulekahju likvideerimiseks; - valib efektiivseima ja ohutuima hargnemise vastavalt päästesündmuse eripärale ja iseloomule; - valib suitsu ja põlemisgaaside eemaldamiseks otsustava suuna ja taktika kogutud info põhjal, arvestades sündmuse liiki ning eripära; - hindab tulekahju arengut vastavalt suitsu- ja põlemisgaaside levikule ning korraldab ohutu põlengu likvideerimise ja ventileerimise; - kirjeldab tulekahju arengut ja - tulekahjudega kaasnevaid ohufaktoreid;	Kirjalik teadmiste test

kasutusele vajalikud kaitsemeetmed tagades meeskonna ja päästetavate ohutuse ja otsustab lisaressursi kaasamise; hindab riske vastavalt keemiapäästetöö käigus saadud infole; kontrollib keemiapäästetöö efektiivsust ja vajadusel muudab taktikat; kasutab põhiauto standardvarustust vastavalt päästetöö iseloomule; hindab naftareostuse ulatust ja korraldab naftareostuskorjetoode; hindab saasteärastuse vajadust ja korraldab saasteärastustööd; 5. valib efektiivse ja ohutu hargnemise vastavalt päästesündmuse liigile ja iseloomule; annab korraldused hargnemisteks; jälgib kogu päästesündmuse vältel hargnemiste efektiivsust, teeb vajadusel muudatusi; 6. hindab evakuatsiooni ja elupääste vajadust, arvestades ohte ja riske ning päästesündmuse liiki; annab korralduse kaitsevarustuse kasutamiseks ning efektiivseks ja ohutuks inimeste ning loomade evakuatsiooniks ja elupäästeks; 7. kaasab päästesündmuse lahendamisse võimalikke vajaminevaid asutusi ja isikuid vastavalt nende vastutusalale ning päästesündmuse liigile; juhib päästetööle kaasatud vastavalt ettenähtud korrale;	- rakendab suitsu – ja põlemisgaaside eemaldamise taktikaid; - valib sobiva kustutusmeetodi, kustutusaine ja -vahendi ning nende koguse ja andmise intensiivsuse; - kirjeldab põlevvedelike põlemisel kaasnevaid ohte ja riske; - planeerib tehniliste päästetööde läbiviimist; - kirjeldab riske ja ohte vastavalt päästetöö käigus saadud infole ning rakendab sobilikke riskide maandamise meetmeid; - valib sobiva varustuse ja efektiivseima viisi ohutuks päästetööks; - valib efektiivseima ja ohutuima hargnemise vastavalt päästesündmuse eripärale; - annab hinnangu kannatanute päästmise võimalikkusele; - sõnastab käskluse võimalikult kiireks, ohutuks ja efektiivseks evakuatsiooni- või elupäästetegevuseks; - korraldab erivõimekust nõudvaid päästetöid vastavalt sündmuse iseloomule ja erivõimekuse meeskonna meeskonnajuhhi nõustamisele; - annab hinnangu ohtlikule ainele lähtudes aine märgistusest, kasutades keemiaõnnetuste päästejuhiseid; - määrab riskikeskkonna ja ressursi vajaduse lähtuvalt luure tulemustest; - määrab ohuala, sh evakuatsiooni- ja hoiatusala suuruse arvestades ohtlikku ainet, sündmuse iseloomu, mõõtmistulemusi ja tuginedes juhendmaterjalile; - valib õiged kaitsemeetmed ja vahendid päästetegevusteks tulenevalt ohtliku aine	
---	---	--

	omadustest ja sündmuse iseloomust ning tagades meeskonna ohutuse; - valib efektiivse ja ohutu hargnemise vastavalt päästesündmuse liigile ja iseloomule; - annab hinnangu kannatanute päästmise võimalikkusele ohtlike ainetega saastunud keskkonnast lähtuvalt sündmuse iseloomust ja kasutatavast ressursist; - hindab evakuatsiooni vajadust arvestades ohte ja riske ning päästesündmuse liiki; - loetleb aine leviku peatamise ja lekke sulgemise võimalused ja põhjendab nende kasutamist lähtuvalt sündmuse iseloomust, ohtliku aine omadustest ja ressursist; - loetleb keemiaõnnetusele kaastavad teised ametkonnad ja nimetab nende ülesanded; - hindab naftareostuse ulatust ja levikut nii maismaal kui veekogul lähtuvalt sündmuse iseloomust ja kemikaali omadustest; - korraldab naftareostuse leviku piiramise maismaal, kasutades selleks absorbeerivad ained ja vahendid; - selgitab keemiapääste teenuse võimekusi teenuskaartide põhjal; - tuvastab päästesündmused, kuhu tuleb kaasata keemiapääste erivõimekus; - korraldab erivõimekust nõudvaid keemiapäästetöid vastavalt sündmuse iseloomule ja keemiapääste meeskonna juhi nõustamisel; - valib õige keemiakaitseülikonna tulenevalt lekkivast ainest, päästetegevusest ja päästesündmuse iseloomust; - korraldab ja juhendab vajadusel keemiasukeldujate keemiakaitseriietumist;	
--	--	--

	- valib keemiasukeldujate saasteäristuse meetodi tulenevalt ohtlikust ainest; - juhib loputus või pesukoha moodustamist ja töötab loputus või pesukoha juhina kannatanute, keemiasukeldujate ja päästevahendite saasteäristusel.	
--	---	--

16. Kutseeksami teise osa hindamiskriteeriumid ja meetodid:

Kutsestandardi tegevusnäitaja	Hindamisülesanne/Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetod
Kompetents: Päästetöö korraldamine		
1. täidab päästesündmuse kohta aruandluse ja teeb haldusmenetlustoimingud vastavalt kehtivale korrale; teeb esmased menetlustoimingud sündmuskohal vastavalt kehtivale korrale;	- rakendab päästetööde korraldamist reguleerivaid õigusakte ja juhendeid päästesündmuse lahendamisel; - teab põhiõiguste liike; - selgitab põhiõigustesse sekkumise õiguspärasuse põhimõtteid; - otsib andmebaasidest kohaseid päästeala õigusakte juhtumi lahendamiseks; - kirjeldab haldusõiguse süsteemi olemust ja sisustab valdkonna olulised mõisted; - kirjeldab õigusaktides sätestatud riikliku järelevalve rakendamise korda ning üld -ja erimeetmete rakendamise põhimõtteid ning päästetöö olukorras valdusse sisenemise ja läbivaatuse õiguslikku alust; - viib läbi päästealase haldusmenetluse ja koostab õiguspärase haldusakti.	Kutsetaotleja lahendab päästesündmusega seotud kaasuse ja koostab õiguspärase haldusakti e-keskkonnas.

2. Kutseeksami kolmanda osa hindamiskriteeriumid ja meetodid:

Kutsestandardi tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetod
Kompetents: Päästetöö korraldamine		
1. valib kogutud info põhjal päästetööks sobiva suuna ja taktika; loob päästesündmuse lahendamiseks sobiva plaani, korraldab ressursid ning sündmuskoha	- arvestab sündmuse liiki ja eripärasid ning nendest tulenevalt valib sündmuse lahendamiseks tulemusliku taktika ja otsustava suuna;	Kutsetaotleja sooritab etteantud sündmuse

halduse; juhib tulemuslikult päästetööd vastavalt kehtivatele õigusaktidele; hindab päästesündmuse kulgu ning vajadusel muudab taktikat; tagab päästesündmusele kaasatud isikute ohutuse ja jälgib päästetöö ohutustehnikat; 2. edastab päästesündmusega seotud osapooltele ja vajadusel avalikkusele teavet päästesündmuse kohta vastavalt kehtivale korrale;	- kirjeldab informatsiooni kogumise allikaid ning kasutab neid tulemuslikult; - koostab eriliiki päästesündmustel sündmuse lahendamise plaani; - hindab päästesündmuse kulgu ning muudab vajadusel päästesündmuse lahenduse plaani; - annab päästesündmust lahendavale ressursile korraldusi ja juhiseid sündmuse lahendamiseks; - kaasab vajaminevaid asutusi ja isikuid vastavalt nende vastutusalale lähtuvalt kehtivatest kordadest; - rakendab sobilikud riskide maandamise meetmed, tagamaks päästesündmuse lahendamiseks kaasatud ressursi ohutuse.	lahendamise päästemeeskonna juhina praktilise kompleksharjutusena ja/või juhtumina simuleeritud päästesündmuse olukorras.
--	---	--